

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek školitelky)

Předložila studentka: **Klára Dolanská**

Název: **Lidské vši (Hemimetabola: Phthiraptera)**

Školitelka: **Mgr. Dagmar Říhová, Ph.D.**

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Předložená bakalářská práce si vytkla za cíl objasnit fylogenetický vztah mezi lidskými vešmi, věnovat se sdílené minulosti lidí a vší, a navrhnout praktická cvičení pro ZŠ na seznámení se vší. Veškeré vytčené cíle byly splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Především rešeršní práce o celkové délce 74 stran vznikla na základě excerpce 33 česky a anglicky psaných literárních zdrojů (včetně internetových stránek). Obsahuje všechny předepsané náležitosti včetně anglické verze abstraktu a klíčových slov. Je psána příjemnou, srozumitelnou češtinou a doplněna množstvím správně ocitovaných obrázků. Součástí práce jsou rovněž návrhy na tři (dvě + jedno) praktická cvičení, týkající se vší, zavšivení a struktury lidského vlasu v souvislosti s jeho uchopením vší nožkou. Návrh mikroskopického vlasového cvičení po úpravě a doplnění doporučuji publikovat v časopise Biologie-Chemie-Zeměpis.

3. KOMENTÁŘ ŠKOLITELKY

Na studenty kombinující studium biologie s dějepisem je občas pohlíženo jako na kuriózní záležitost. Jsou ale oblasti biologie, kde se tato specializace nesmírně hodí – soužití lidí a vší je jedním z nejzářnějších (vlastně nejsvědivějších) příkladů. Vší historie je nedílně spjata s dějinami lidstva, protože se jedná o parazity dokonale přizpůsobené svým hostitelům. Je to ale také proto, že vši při svém doprovázení lidstva nebývají samy. Nevítaným třetím společníkem jsou bakteriální infekce, vešmi přenášené. V tomto „výročním“ čase po konci druhé světové války nelze nezpomenout například tyfové epidemie v terezínském koncentračním táboře.

Práce Kláry Dolanské se věnuje vším ze všech aspektů – jak z morfologicko-anatomického a lékařského, tak z historického a historicky-epidemiologického. Stejně jako Radkovi Němcovi, který se před třemi lety pod mým vedením obdobně věnoval klíšťatům, i Klárce je vlastní silně antropocentrický přístup, jeví se však optikou tyfových epidemií a aktuálně probíhající koronavirové pandemie správným.

Spolupráce s Klárkou byla příjemná: na práci začala pracovat s dostatečným předstihem, pečlivě plnila mé školitelské vrtochy (včetně čtení anglických parazitologických článků třeba o pijavkách), sama doplnila „historickou“ část práce. Příprava vlasového praktika značně obohatila i mne samotnou: ukázalo se, že mnohé z mikrostruktury vlasu totiž lze spatřit běžným žákovským světelným mikroskopem. Dokončování práce jsem si proto velmi užila (pokus o získání různých vlasů v čase koronaviru se ukázal být jedním z nejdobrodružnějších podniků poslední doby), práci plně doporučuji k obhajobě a veškeré otázky přenechávám oponentce, magistře Janě Škodové.

4. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci plně doporučuji k obhajobě.